

DÓKA HENRIETTA – TAKÁCS ESZTER – TOKAJI NAGY ERSZÉBET

A régió szolgálatában

„Az egyetlen dolog, amit biztosan tudnod kell, az a könyvtár helye.”

(Albert Einstein)

A Társadalom- és Európa Tanulmányok Intézete Alapítvány (ISES) és a Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete (FTI–iASK) egyesített könyvtárának a kőszegi Jurisics tér 9. számú épülete ad otthont. Egy olyan épület, amelyet Fejérdy Tamás e számban megjelent írásában a történeti házsor egyik gyöngyszemének nevez.

A könyvtár alapfeladata információközvetítő, szolgáltató és közösségformáló tevékenységeivel az intézetben folyó tudományos kutató- és oktatómunka támogatása, ezen felül a munkatársak és a kutatók tudományos publikációinak rendszerezett összegyűjtése és láthatóvá tétele – mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban. E tevékenységében a hangsúly fokozatosan eltolódik az információgyűjtés mint könyvtári feladat felől a tudományos információ és eredmények szétszórására felé.

Az ISES Alapítvány által a Norvég Alap támogatásával létrehozott törzsgyűjtemény folyamatos gyarapításhoz és az adatbázisok előfizetéséhez az FTI–iASK biztosítja az anyagi forrást. A használók kutatási, tanulási és művelődési igényeit a közel 6000 kötetes állomány elégti ki, amelynek számát még számos nyomtatott és elektronikus folyóirat – pl. International New York Times [Print], National Geographic [Print], New York Review of Books [Print+Digital], Balkan Insight [Digital], The Atlantic [Digital] – növeli. A könyvtári állomány jelentős részét – az intézet profil-

jának megfelelően – a társadalomtudományi művek képezik, s ezek is leginkább angol, kisebb részben német, illetve magyar nyelvűek.

A hagyományosnak tekinthető, ugyanakkor jelentős forrásértékkel bíró dokumentumok gyűjtése, feldolgozása és szolgáltatása mellett kiemelt cél a könyvtárban elérhető ingyenes és előfizetett digitális tartalmak szélesebb körű használatának elősegítése. A könyvtárban az alábbi adatbázisok érhetők el: Akadémiai Kiadó folyóiratai, Akadémiai Kiadó Szótárai, Arcanum Digitális Tudománytár, Gale databases (Gender Studies/War and Terrorism), a L'Harmattan, a Napvilág, az Osiris és a Kossuth Kiadó e-könyvgyűjteményei, JSTOR Essential Collections, ProQuest Academic Complete (e-könyvgyűjtemény), ProQuest Central és a Statista.¹

A könyvtár a szakirodalmi szolgáltatások megszervezése, valamint a digitalizált, nyílt hozzáférésű tudományos és szakmai tartalmak elérhetőségének biztosítása mellett kezdetektől célul tűzte ki a kulturális örökségvédelmet, a szellemi elődök hagyatékának megőrzését és hozzáférhetővé tételét, ezért fontosnak tartja a bekerülő gyűjtemények szakszerű kezelését és feldolgozását annak érdekében, hogy az adományoknak ne csak tároló-, hanem kutatóhelyeként is szolgálhasson.

1 Az Intézet honlapján a Könyvtár menüpont alatt részletesebb leírás is található az adatbázisok tartalmáról. <https://iask.hu/hu/konyvtar/>

A könyvtár olvasóterme (Fotó: Gaál Bence, 2019.)

Legjelentősebb különgyűjtemények:

Hankiss Elemér

Hankiss Elemér könyvtárából egyelőre 109 kötet került az FTI–iASK könyvtárába, amelyek között több neki dedikált kötet is van. (A könyvtárosok ezekről listát készítettek, amely fenn van a honlapon.²) Ezen könyvek, a 2018–2019-ben beszerzett Hankiss szerzőségű írt könyvekkel, valamint az ISES Alapítvány és az intézet kiadásában megjelent róla szóló művekkel együtt a könyvtárban egy külön egységet képeznek. Hankiss Elemér munkásságáról bibliográfia is készült, amely könyvformátumon túl hozzáférhető a Könyvtár weboldalán is.

² <https://iask.hu/hu/konyvtar/>

Ezeket felül a hagyatékban mind papíralapú, mind egyéb adathordozón tárolt anyagok is megtalálhatók. Az írásos dokumentumok Hankiss gépelt és kézirásos jegyzeteit, a művekhez felhasznált szakirodalmak nyomtatott, fénymásolt anyagait – helyenként kézirásos jegyzetekkel –, tanulmányait, műveinek gépelt fejezeteit vagy részleteit, előadásvázlatait, valamint pályázatait, illetve pályázati beszámolóit tartalmazzák. A papíralapú hagyaték mellett lista készült Hankiss Elemér rádiós és tévés szerepléseiről is.

Borsody István

Az újságíró, történész, egyetemi oktató adománya 921 magyar, angol, francia és német nyelvű könyvből, továbbá levelekből – kb. 4000 oldal –, személyes tárgyakból,

A könyvtár olvasóterme (Fotó: Gaál Bence, 2019.)

fényképekből és egy vele készített interjúból áll. Miután Borsody életútja és munkássága a Kőszegre került adomány alapján jól megrajzolható, az intézet támogatja az amerikai magyar emigráció meghatározó alakjáról szóló hiánypótló monográfia elkészültét.

A „Borsody István különgyűjtemény ISES Alapítvány” bélyegzővel ellátott, a könyvtár Borsody-termébe elhelyezett kötetek az online katalógusban visszakereshetők.

Nemeskürty István

A hagyaték hozzávetőlegesen 2150 dokumentumból áll. A könyvek – melyekben bejegyzések is találhatóak – nagyobb része magyar, kisebb része német, angol, francia és orosz nyelvű.

A gyűjtemény a könyvtár Jurisics téri épületében egy önálló teremben található – tematikus elrendezésben. A könyvekről lista – szerző és cím – készült, amely elérhető az intézet honlapján a könyvtár menüpontjára kattintva.³ A könyveket csak helyben lehet használni.

Hernádi Gyula

A 2732 magyar nyelvű és a 985 db német nyelvű kötetből álló gyűjtemény magyar és német nyelvű könyveket tartalmaz, amelyek javarészt a szociálpszichológia, a mitológia, a történelem, kisebb részben az irodalomtörténet és a biográfiák témaköréből kerül ki. Ezek is lista alapján kereshetők az intézet honlapján a Könyvtár menüpont alatt.⁴ A gyűjtemény kötetei a Festetics-palotában kerültek elhelyezésre.

További kisebb adományok: Georg Süßmann, Palánkai Tibor, Bogárdi János, Szentes Tamás, Pintér László, James M. Skelly, Hédervary Klára (Claire de Heder-vary) adománya. Hamarosan az állományt gyarapítja Sármány-Parsons Ilona művészettörténész bécsi könyvgyűjteménye is.

A könyvtár kiemelt feladatának tartja az intézeti kutatómunka személyre szabott támogatása mellett azt is, hogy dokumentumgyűjteménye és szolgáltatásai minél szélesebb körben ismertté váljanak. Korlátozottan nyilvános könyvtárként erősíteni kívánja a külső partnerkapcsolatok – iskolákkal, szervezetekkel, könyvtárakkal – kiépítését annak érdekében, hogy a jövőben még erőteljesebben bekapcsolódjon a régió kulturális és szellemi életébe és lakosságának szolgálatába.

3 Ua.

4 Ua.

HENRIETTA DÓKA – ESZTER TAKÁCS –
ERZSÉBET TOKAJI NAGY:
IM DIENST DER REGION

Die Bibliothek des Institutes für Höhere Studien erwartet im Herzen von Kőszeg, im Sgraffito-Haus ihre Leser und die für die Gesellschafts- und Naturwissenschaften Interessenten. Auf den Regalen der Bibliothek sind die zum Sammlungskreis gehörende neueste Fachliteratur – großenteils in englischer Sprache –, ausländische Zeitschriften und Tagesblätter auffindbar. Zu der im Institut stattfindenden wissenschaftlichen Arbeit garantiert die Bibliothek den Zugang zur mehreren ungarischsprachigen und ausländischen wissenschaftlichen Datenbasis sowie zu e-Buchsammlungen. Der Artikel beschreibt die zu dem Bestand der Bibliothek gehörenden Nachlaßsammlungen, die großenteils vor Ort zu forschen sind.

HENRIETTA DÓKA – ESZTER TAKÁCS –
ERZSÉBET TOKAJI NAGY:
IN SERVICE OF THE REGION

The Library of the Institute of Advanced Studies awaits its readers and those interested in social and natural sciences in the heart of Kőszeg, in the Sgraffito-house on Jurisics Square. The library's shelves contain the latest, mostly ENGLISH-language, academic literature, foreign journals and newspapers in the fields covered by the collection. The library provides access to several prestigious Hungarian and international scientific databases and e-book collections related to the academic work of the Institute. The article also describes the bequests in the library's holdings, most of which can be researched only on the spot.